

O MODLITBĚ MYSLI

Archimandrita Georgios Grigoriatský (+2014)

představený monastýru svatého Řehoře na Svaté Hoře Athos

Čím častěji pronáší křesťan modlitbu: „**Pane Ježíši Kriste, Synu Boží, smiluj se nade mnou, hříšným**“, tím větší přijímá blahodat' Ducha Svatého, duševní klid, osvětlení svého rozumu a sílu k tomu, aby čelil různým životním překážkám. Tuto modlitbu však nemůže říkat každý, jestliže nemá blahodat' Ducha Svatého, neboť Boží slovo praví: „**Nikdo nemůže říci Pán Ježíš, jedině v Duchu svatém**“ (1Kor 12,3), čili žádný člověk nemůže nazvat Ježíše Kristem, Pánem a Bohem, nemá-li blahodat' Ducha Svatého. Můžeme tedy konstatovat, že kdykoli křesťan oslovuje „**Krista, Pána a Boha,**“ činí tak pomocí blahodati Ducha Svatého.

Je proto na místě klást si otázku, odkud vlastně blahodat' Ducha Svatého získáváme? Vezme, že ji získáváme už ve svatém křtu. Neboť tehdy, když jsme byli pokřtěni, obdrželi jsme Ducha Svatého. Všichni křesťané jsou proto v tomto smyslu nositeli Ducha, ovšem Boží blahodat' můžeme v sobě nosit buď ukrytou a nečinnou, nebo naopak živou, která nás pak posvěcuje a činí blahodatnými. Člověk, který ačkoli žije v Církvi, ale nemodlí se, nezpovídá se, nepřijímá svaté Dary, a který neplní Boží přikázání, ale je pokřtěný, má v sobě blahodat' Ducha Svatého; ta je v něm však nečinná, Boží blahodat' v něm nijak nepůsobí. Jakmile se ale začne modlit, přicházet ke zpovědi, přijímat svaté Dary (Tělo a Krev Krista), jakmile začne uskutečňovat skutky, kterými se zalíbí Bohu, a naplní jeho svatá přikázání, blahodat' v něm začne okamžitě působit, a tento člověk je osvěcován, posvěcován, očišťován a získává spásu. Abychom tedy v sobě mohli mít i my Boží blahodat', která bude působit a kterou budeme cítit, velmi nám může pomoci následující modlitba: „**Pane Ježíši Kriste, Synu Boží, smiluj se nade mnou, hříšným**“.

Každé ráno, když vstaneme, opakujeme proto poté, jakmile proneseme každodenní jitřní modlitbu (Králi nebeský..., Přesvatá Trojice..., Otče náš...), několikrát také modlitbu Ježíšovu a přitom se ohradíme znamením kříže. Modlitbu Ježíšovu bychom měli opakovat i během dne, jak jen to bude v našich silách. Stane-li se nějaké pokušení, přijde-li nám na mysl nějaká zlá myšlenka, opakujme: „Pane Ježíši Kriste, Synu Boží, smiluj se nade mnou, hříšným“, abychom silou této modlitby odehnali každou zlou myšlenku. A opět, máme-li nějaké starosti, cítíme-li beznaděj, nějakou životní obtíž, jakmile proneseme slova „Pane Ježíši Kriste...“ s pokorou a s vírou, do naší duše vejde pokoj. Jindy zase, víme-li, že v rodinném kruhu může dojít k nějakému pokušení či roztržce anebo zmatku, opět zavolejme o pomoc našeho Pána: „**Pane Ježíši Kriste, Synu Boží, smiluj se nad námi**“ anebo „**Pane Ježíši Kriste, osvět naše děti**“ či „**Pane Ježíši Kriste, uděl nám svůj pokoj**“, a tehdy si můžeme být jisti, že se v našem nitru usídli blahodát, požehnání a pokoj.

Ti křesťané, kterým jsme radili, aby praktikovali tuto modlitbu a aby ji činili obzvláště tehdy, když nastanou v jejich rodinách nějaké svízelné okamžiky, všichni mi svorně zpětně potvrdili, že pomocí této modlitby se jejich rodina zklidňuje, jejich děti jsou osvěcovány, svět a prostředí, jež je obklopuje, se stává celkově lepším a přichází blíže ke Kristu.

Chcete-li tedy nyní, když opouštíte Svatou Horu Athos, zachovat jeden velmi cenný nástroj pro váš duchovní život, snažte se, jak často to jen bude ve vašich silách, neustále opakovat modlitbu: „**Pane Ježíši Kriste, Synu Boží, smiluj se nade mnou, hříšným.**“ Není přitom třeba, abyste byli uzavřeni ve svém pokoji anebo abyste se nutně museli nacházet přímo v chrámu. Slova modlitby můžete pronášet i v autě, které budete řídit, na cestě, když se budete procházet, na výletě, na nějž se vydáte anebo během různých činností a prací, které budete vykonávat; za všech těchto okolností se vaše mysl může modlit slovy Ježíšovy modlitby: „Pane Ježíši Kriste...“.

Existuje samozřejmě i jedna velmi krásná kniha, kterou vám doporučuji, abyste ji získali a četli. Její název zní „Dobrodružství jednoho poutníka“ (v českém vydání kniha vyšla pod názvem *Poutník vypráví o své cestě k Bohu*), a jde o příběh, který se čte jedním dechem. Tato kniha je příběhem jednoho ruského poutníka, který žil

v minulém století (viz 19. stol.) a který měl ve svém srdci velkou touhu po Bohu a který toužil naučit se tuto modlitbu, aby věděl, jak správně v srdci působí. Cestoval proto po různých místech v Rusku a navštěvoval při těchto příležitostech různé zbožné starce a askety, kteří jej učili Ježíšově modlitbě.

Budete-li číst tuto knihu, poznáte metodu této modlitby a její umění, abychom ji mohli všichni říkat bez obtíží, ale nejen ji říkat, ale dosáhnout i toho, aby tato modlitba přešla postupně ze rtů do naší mysli a z mysli pak do našeho srdce. Neboť když se modlitba dostává až do srdce, tehdy se stává tou nejčistší, nejryzejší a nejpravdivější modlitbou, jaké se můžeme naučit, a tehdy také zaručeně přináší do duše mnoho pokoje. Budete-li chtít, vyzkoušejte ji a pak si na mne vzpomenete, až do vaší duše vejde pokoj a až přijmete blahodat'.

Vy všichni, ať mladí či staří věkem, všichni se můžete naučit této modlitbě: „Pane Ježíši Kriste, Synu Boží, smiluj se nade mnou, hříšným“. Uvnitř naší svaté Církve máme prostředky, s pomocí nichž můžeme v našem životě dosáhnout pravého štěstí, my je však nepoužíváme, také proto nezískáváme v našem životě Boží blahodat', neboť kdybychom měli a znali pravou modlitbu, jistě bychom cítili i skutečnou radost.

Přeji vám šťastnou cestu a necht' vás provází Boží požehnání.

Archim. Georgios

Pozn.: Jedná se o překlad homilie, jež byla jako misijní brožura vydána Posvátným monastýrem svatého Řehoře (bez uvedení datace).